

บทที่ ๑

บทนำ

ในภาวะปัจจุบัน ผู้ที่จบการศึกษาทุกระดับมีจำนวนเพิ่มมากขึ้นตลอดเวลา และการแข่งขันกันเข้าทำงานในสถาบันธุรกิจต่าง ๆ ก็ทวีมากขึ้น อนาคตพาณิชย์นับว่าเป็นสถาบันธุรกิจที่ผู้จบการศึกษาจำนวนมากต่างมีความปรารถนาที่จะมีโอกาสเข้าทำงาน ทั้งนี้โดยมีความคิดว่าอนาคตพาณิชย์เป็นสถาบันที่มีมั่นคง และพนักงานมีโอกาสก้าวหน้าเป็นอย่างดี ขณะเดียวกันอนาคตพาณิชย์ไทยซึ่งปัจจุบันมีจำนวน ๑๖ อนาคต และมีสาขารวมทั้งสิ้น ๑,๔๕๔ สาขาทั่วประเทศ ก็เจริญเติบโตอย่างรวดเร็ว โดยมีพนักงานรวมกันกว่า ๕๐,๐๐๐ คน ความมั่นคงและความเจริญเติบโตของสถาบัน อนาคต ตลอดจนความภาคภูมิใจของพนักงานและความเป็นที่น่าสนใจของการเป็นพนักงานอนาคต เป็นเหตุจูงใจให้บุคคลจำนวนมากปรารถนาที่จะเข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินธุรกิจอนาคตจนเกินกว่าที่อนาคตจะสนองความต้องการเหล่านั้นได้

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้จึงศึกษาความต้องการด้านกำลังคนของอนาคตพาณิชย์ในประเทศไทย ว่าต้องการกำลังคนประเภทใด ระดับใด จำนวนเท่าใด และต้องการเมื่อใด เป็นการทราบถึงสภาพตลาดแรงงานของอนาคตพาณิชย์ และทำให้ผู้ที่ปรารถนาเข้าทำงานอนาคตจะได้เตรียมตัวสำหรับความต้องการดังกล่าว ทั้งยังเป็นแนวทางสำหรับผู้บริหารต่อการตัดสินใจและกำหนดนโยบายเกี่ยวกับกำลังคน

วัตถุประสงค์

๑. เพื่อศึกษาความต้องการด้านกำลังคนของอนาคตพาณิชย์ในประเทศไทย
๒. เพื่อศึกษาความสนใจในการคาดคะเนความต้องการด้านกำลังคนของอนาคตพาณิชย์ในประเทศไทย
๓. เพื่อศึกษากระบวนการในการคาดคะเนความต้องการด้านกำลังคนของอนาคตพาณิชย์ในประเทศไทย

๔. เพื่อศึกษาถึงประโยชน์ของการคาดคะเนความต้องการด้านกำลังคนที่มีต่อธนาคารพาณิชย์ในประเทศไทย

๕. เพื่อศึกษานโยบายและข้อเท็จจริงเกี่ยวกับความต้องการด้านกำลังคนของธนาคารพาณิชย์ในประเทศไทย ตลอดจนค้นคว้าหาสาเหตุและวิธีแก้ไขปัญหาเพื่อใช้เป็นแนวทางปรับปรุงให้ดีขึ้น

สมมติฐานในการศึกษา

๑. ความต้องการด้านกำลังคนของธนาคารพาณิชย์ในประเทศไทยมีแนวโน้มที่จะลดลง
๒. ธนาคารพาณิชย์ในประเทศไทยมีความต้องการที่จะรับพนักงานที่เป็นชายมากกว่าหญิง
๓. ธนาคารพาณิชย์ในประเทศไทยมีแนวโน้มที่จะรับพนักงานจากผู้จบการศึกษาใหม่ ๆ เป็นส่วนมาก

ขอบเขตของการศึกษา

เพื่อเป็นการจำกัดขอบเขตของวิทยานิพนธ์เรื่องนี้ให้แคบเข้าและอยู่ในวงจำกัด อันจะเป็นประโยชน์ในการศึกษาค้นคว้าให้ละเอียดและตรงประเด็นที่ต้องการ จึงได้กำหนดขอบเขตไว้ดังนี้

๑. ศึกษาความต้องการด้านกำลังคนเฉพาะของธนาคารพาณิชย์ที่จดทะเบียนในประเทศไทย จำนวน ๑๖ ธนาคาร
๒. ทำการศึกษาและรวบรวมข้อมูลของธนาคารพาณิชย์ในประเทศไทย โดยใช้ข้อมูลในอดีตซึ่งได้แก่ จำนวนพนักงาน จำนวนสาขา ยอดสินทรัพย์ ยอดเงินฝาก และยอดเงินให้กู้ยืม ย้อนหลัง ๑๐ ปี จนถึงปี พ.ศ. ๒๕๑๔ และระยะเวลาในการพยากรณ์ความต้องการกำลังคนของธนาคารพาณิชย์ได้จัดทำไว้ในระยะ ๖ ปี คือ ตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๒๔-๒๕๒๙
๓. การศึกษาครั้งนี้จะทำการคาดคะเนทางด้านอุปสงค์หรือความต้องการกำลังคนเพียงด้านเดียวเท่านั้น

วิธีการศึกษา

วิธีการศึกษาคั้งนี้ประกอบด้วย

๑. การศึกษาค้นคว้าจากทฤษฎี จากหนังสือ วารสาร และบทความต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับเรื่องของการวางแผนกำลังคน และการธนาคารพาณิชย์ ซึ่งการค้นคว้าในส่วนนี้ก็เพื่อให้มีความเข้าใจมากยิ่งขึ้นในการที่จะทำการศึกษาถึงความต้องการด้านกำลังคนของธนาคารพาณิชย์ในประเทศไทยต่อไป
๒. การสัมภาษณ์บุคคลระดับบริหารของธนาคาร เพื่อทราบถึงเป้าหมายและนโยบายทางการบริหารของธนาคารโดยเฉพาะในด้านกำลังคน วิธีการคาดคะเนความต้องการด้านกำลังคนของแต่ละธนาคาร ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับความต้องการด้านกำลังคนของธนาคารพาณิชย์ ตลอดจนปัญหาและสาเหตุของปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นอันเป็นส่วนสำคัญที่จะทำให้การศึกษาค้นคว้าเป็นผลสมบูรณ์ยิ่งขึ้น
๓. การเก็บรวบรวมข้อมูลทางสถิติของแต่ละธนาคาร ทั้งข้อมูลทางด้านกำลังคน และข้อมูลที่เป็นตัวแปรที่เกี่ยวข้อง ซึ่งได้แก่ จำนวนสาขา ยอดสินทรัพย์ ยอดเงินฝาก และยอดเงินให้กู้ยืม
๔. การประมวลข้อมูล โดยการนำข้อมูลที่เก็บรวบรวมได้มาจัดหมวดหมู่แยกประเภทเพื่อการวิเคราะห์และแปลความหมายต่อไป
๕. การใช้หลักการทางสถิติในการศึกษา
  - ๕.๑ ในขั้นแรกได้ใช้วิธีการคำนวณก่อนที่จะทำการวิเคราะห์ คือ การทำตัวเลขให้เป็นเปอร์เซ็นต์ เพราะจะสามารถแสดงการเปรียบเทียบได้ชัดกว่าข้อมูลดิบ นอกจากนั้นก็ได้คำนวณความเป็นกลางของข้อมูล ซึ่งในการศึกษาคั้งนี้ได้ใช้อยู่ ๒ วิธีคือ
    ๑. วิธีมีขนิมเลขคณิต (Arithmetic Mean) ซึ่งใช้ในการหาค่าเฉลี่ยธรรมดา
    ๒. วิธีมีขนิมเรขาคณิต (Geometric Mean) ใช้ในการหาค่าเฉลี่ยของอัตราการเพิ่มขึ้นหรือลดลง

๔.๒ ได้ใช้หลักการทางสถิติในเรื่องของการพยากรณ์เชิงปริมาณ ซึ่งได้แบ่งเป็น ๒ ส่วนคือ

ส่วนแรก เป็นวิธีการที่ใช้ข้อมูลในอดีตมาพยากรณ์อนาคตโดยได้ใช้การประมาณการแนวโน้ม (Secular Trend)

ส่วนที่สอง เป็นวิธีการที่ถือว่าข้อมูลของสิ่งที่พยากรณ์คือจำนวนพนักงานนั้นถูกกำหนดโดยปัจจัยต่าง ๆ อันได้แก่ จำนวนสาขา ยอดสินทรัพย์ ยอดเงินฝาก และยอดเงินให้กู้ยืม ซึ่งมีความสัมพันธ์กับสิ่งที่พยากรณ์ โดยได้ใช้การพยากรณ์ด้วยการวิเคราะห์ความถดถอย (Regression Analysis)

๖. การใช้คอมพิวเตอร์ในการประมวลผล เพื่อจะทำให้สามารถหาค่าทางสถิติที่ยุ่งยากซับซ้อนได้โดยรวดเร็ว และให้ความถูกต้องแม่นยำ จึงได้นำคอมพิวเตอร์เข้ามาช่วยในการวิเคราะห์เรื่องของแนวโน้ม (Trend) การวิเคราะห์ความถดถอย (Regression Analysis) และการเลือกตัวแปรที่เหมาะสมในการสร้างสมการประมาณ (Estimate Equation) โดยใช้เครื่องคอมพิวเตอร์ IBM 370/138 ของสถาบันบริการคอมพิวเตอร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ด้วยโปรแกรมสำเร็จรูป SPSS (Statistical Package for the Social Science)

นอกจากนั้นยังได้ใช้เครื่อง SHARP PC.1211 ของการรถไฟแห่งประเทศไทย โดยได้ใช้กับภาษา BASIC (Beginners All - Purpose Symbolic Instruction Code) ในการประมวลผลผลลัพธ์ด้วย

๗. การวิเคราะห์และสรุปผลการศึกษา โดยการนำผลลัพธ์ที่คำนวณได้ประกอบกับการสัมภาษณ์และข้อมูลจากเอกสารต่าง ๆ มาทำการวิเคราะห์ แล้วจึงสรุปเป็นผลการศึกษาความต้องการกำลังคนของธนาคารพาณิชย์ในประเทศไทย

ประโยชน์ที่จะได้รับจากการศึกษา

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้จะ เป็นประโยชน์สำหรับผู้ที่มีส่วนรับผิดชอบในการบริหารงานของธนาคารพาณิชย์ รวมทั้งผู้ที่ศึกษาและสนใจซึ่งพอที่จะสรุปสาระประโยชน์ได้ดังนี้

- ๑. ทำให้ทราบถึงความต้องการด้านกำลังคนของธนาคารพาณิชย์ในประเทศไทย
- ๒. เป็นประโยชน์ต่อผู้บริหารงานของธนาคารพาณิชย์และเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องจะ
ใช้เป็นข้อมูลสำหรับการดำเนินงาน
- ๓. เป็นประโยชน์ต่อสถาบันอื่น ๆ ที่มีลักษณะของหน่วยงานที่คล้ายคลึงกัน เพื่อนำ
ไปใช้เป็นแนวทางปฏิบัติ
- ๔. เป็นแนวทางในการศึกษาค้นคว้าสำหรับกิจการที่เกี่ยวข้องและผู้สนใจได้ใช้
ประโยชน์ในการศึกษาค้นคว้าต่อไป

